

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Uro. 8.
ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Schönsfeld

Císl. Štrál. Pražské Noviny.

Dne 21 Vnora.

Wáleční Posel.

Listové, genž přicházegj z Chočsma, nanovo potvrzujt toho, že Rusowé w Moldawě, ač dosavad tuhá zyma gest, skutečně k Bendru ráhnau, a že nevyšší Wezyr Řiditeli té pevnosti gisťeho cyzozemstvého zeměměřice (inžynra), kteryby gemu swau rádau nazpomocen byl, wystal s tím přísným rozkazem, aby gmenovaný Řiditel podzracenjm hrdla do posledního muže se brónil. Gačá ale byla odpověd toho Řiditela, w následujcých slowjch se wyprawuje: "že se chce brániti, dokudz by gemu Rusowé v prostřed pevnosti zbraně neodgali; toliko že snažně žádá nevyššího Wezyra, aby swau armádau blže postupil, a s polním Mars-

stálkem Romancorvem bitvu swedl; a pozdív se to stane, tedy že se celá válka k giné straně obrátj, a Bendr že od nepřátel osvobozen bude. " W této odpovědi nepochybně gest skryta gakás weyzitkaj která nevyššího Wezyra w srdece vodne. Nebo, gač se vj, on předtím nikdy nebyl nevyšším polním Wůdcem, gač w této poslední válce, a sfrz onu odpověd Bendrský Řiditel dáwá gemu na srozuměnau, že ten, kdož zkussenosti nemá, aneb sám bázlivého srdece gest, newij coby se w podobných wálečných příbězých dělati dělo.

Uaproti tomu Generál Kamenský, ktery ted swau wálečnau moc k Bendru stahuge, a ktery málo předtjm, než za

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

předesslych let pokog v Raynardy zazvren byl, velmi slavné výtečstwí nad Turkům obdržel, a strze to ge přinutil, že tím wolnégi k zavření pokoge přistoupili; kten slavný Ruský Generál Turkum k takové gest hrůze, že oni ho nepogmenugj gináč než nepremoženého Výteče. Ted ale Turcy w posledním teprw příběhu náležitě zkusyli, co Ruská pěchota w stavu gest před se wzyti; z postušenstwí k svým představeným Wüdeum takměr všimrcujcij sy mě, a z lásky k své Mločnářce každěmu, y tomu neypatrnegjsimu nebezpečenstwí na odpor stogj, tak že mezy Rusy, ne gako v Turků w nich hrozném zástupu gen něco málo, nybrž tolík Bráz wú, co gest wogáků, počisti se může.

Gá sázym, pravil w této dnech Edosy we Wjdni, powědom gsa Ruské wogenště kázně, 24 duktátu na geden, že Generál Ramenský prwé než přigde den sw. Jozefa, pevnosti Bendru autokem dobude, a že žádnunagstý w měsícy mági přes Dunaj slavné potáhne.

Gestě giná zpráwa přichází z Chocjma, která se podobně na Rusy vztažuje. Obsah gegj gest ten: "Rusowé syce zdlauba, a gen krok za krokem, wssak předce den po dni blíže k Bendru tahnau. Oni giž tu pevnost tak dalece obklíčili, že Bendressi w málo dnech žádného odtud wje průchodu mítí nebudou. Také Rusowé sauděgj, že tu nezbude potřebi mnoho lidu w krwe prolití wydati, proto že ta pevnost skrz nedostatek potravy*) dobromalně se vzdáti přinucena bude. Wssak ale w tak růžkých případnostech nedá se nic klapně dělati; dostit na tom, že Turkum w Bendru wssliká přježitost odgata gest,

kdeby se koli a gakžkoli s svými spoléciti a sgđnotiti chteli. Než tím Ramenský, který gakožto zkussený Reč ze všech stran chvalen a ctěn gest, o všecku se stará, dokudby se wje lidu a děl proti řečné pevnosti postavit mohlo.

*) Giná zpráwa praví: "Bendressi Turcy magj takovou zásobu potrawy, že s ní za půl léta vystačiti mohau." Tedy tak dlanho Rusowé v Bendru ležeti budou, dokudby se Turcy z své sspjže newyteraz wili: Y ne, oni se pokusegj gen o gediny autok; a tuk Bendr klezsí, a Ruskum ostatkové potravy zůstanou za korišt. Podobné neštěstí potkalo nedávno Očakov, kdež Turcy na celý rok dostatck potravy měli.

3 Rakous se píše dne 6 vnoru následujcích zpráwa: Po hraničních Turckých, jak tam odtud přicházegj zpráwy, lid nigakž tím spokogen není, že Turecká Rada w Konstantynopoli, a to k wúli gen sprostného lidu, roku 1787 wognu Ruskum wypowěděla. Zvláště ale Tureckj hraničané hublagj proti tomu, že gi Rada wypowěděla teprw w měsícy srpnu, když giž neypohodlněgslí čas k taženj do pole přesel, a tím že dala přježitost, aby se Rusowé náležitě do pole přichystali. Dále také tází se oni mezy sebou s trpkou myslí: Proč nevyšší Mezýr 1788 zimního času gím newpadl do země, a nepohubil gím gegich všecky obylní zálohy; a proč nezáhl w letě do Moldawy, aby aspoň byl pevnosti Chocjma zachránil? Co medle chtěl w srpnu svým wpádem do Basnatu? On aspoň mohl té armády, s kterou

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

vau z císařské žemě opět nazpátek vytáhl, k zachránění Chočjma potřebowati.

Gak sime se dorwéděli, gsaú w Bendru tři cyzý inžinyrowé; ale dří se gím tak, gako wšem francauzum, kterj v Turků w gakém důstogenství pozůstávali; spíruň pyšný Musliman w ničem gich neposlechne. Pokud Rusové gessé Benzdru do budau, gakož žádná pochybnost není, tedy vtrezství gegich gest tak slavné, gakéhož sobě kdy žádati mohli. Strany toho gisý nás přítel ponawrhl nám této zprávy: Rusové nynj gsaú w tom punktu k wywedenj swého plánu, kterýž sobě giz předtím w poslední wogzne byli vložili. Předewším žádali, aby měli swobodnau plavbu po černém moři; pak průchod strz mořskau vžinu na prostredzemním moři, a konečně, aby Turci výchni vládařství nad Brymem s sebe složili. Byli tedy tak šťastní, že v tento poloostrov obdrželi, a strz to zamízly se Tatarům, že vje do Ruských zemí wpadu činiti nemohli. Klas to bylo založeno město Cherson, a zde obchod neb handl zřízen, který se má, from ginyh dalekých kragin, až do Konstantynopole vztahowati. Nad gdenau branau, která wede do Konstantynopole, tato mnoho znamenagzey slova w Ruské řeči aneb w nassi staré Slovenciné gsaú vytesána: Tu gest cesta, která wede do Konstantynopole. Očakow gesti nynj wybogowan; strz to Rusové gessé mnoho vje nabyl. Byloby k winsrowan, aby Turecké kraginy za mořskau vžinu změniti mohly swé vládařství; nebo strze to až hlawnj nepřátelé (aneb mámeli gináč Turky nazývat?) přinuceni budau do

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Azy se přestehowati, a my vje nis kdy nedokáme tak záhubných wálek; wálek takových, w kterých tito vkrutnici všecko napořád hubegi, a památku lidsté dobrotiosti zahladiti chcegi. Gak se zdá, letosního roku Waslachye gest to míslo, odkudž nevyje o wogenstých přibězých vstyslím. Do této kraginy zatočí se levé křídlo císařského král. ldu, a do Bosny prawé křídlo, kdežto zatím hlavnj djl. armády zůstane w Syrmii a w Banátu; tak aby hnuti nevyššího Wezyra pozoroval, a w čas potřeby obaum křídla na pomoc byl. Prawé křídlo bude musyti gessé napřed mnohý těžký odpor přemoci; levé křídlo ale ne tak; nebo toto křídlo po wybogowaní Chočjma stáhlo se až k Malostým hranicem, a ied tato kragina, gak dalece k Dunagi nedobíhá, celá gest osazena císařským wogstem, a gak mile pohodlnější čas sowe přigdau, bude mocy to wogsto z Sedmihradské země a Moldawy do ní bez mnohého odporu vtrhnouti. Pozkudby nevyšší Wezýr Hospodáři Klas wrojeny znamenitějším počtem lidu nazpomenen byti chtel, tedy opatrnost toho vyhledává, aby pomyslil, že svá záždá před hlavnj císařskou armádu opazitena místi musy.

Z Románu 27 ledna. Gestli se gessé dale tak dříti bude, gako až dosavad, tedy nebude nám potřebj, abyž chom zde déle stáli. Co nynj Rusové před se berou, nepomyšlby žádny, že zyma gest. Oni tähnau, ležegi w poli, swedau svarwátku, a to wše činejí tím časem, kdežto negen lidé, ale y ti wlcy mrznau. Kamkolí připadnau, gsaú h. 2. zá-

záhuba Turkům. As 5 mil okolo Benž
deu Generál Ramenšký, ten šťastný hr-
dina, poručil wsecko ohněm pohubiti,
ano y tu wes, kdež Turky dne 17 praz-
synci na hlawou porazyl, z kterýchž gak
se red za gisotu prawj, přes 4000 muž-
žů na místě zůstalo. Rusové den po dni
postupují do Moldawy, a sérz to Tur-
cy tím vjce stěsněni býwají. Před ně-
kolika dni genněgssj powětrj se obáza-
lo, což Rusům za polehčení slauží, že
tím přihodnégi ráhnauti a w poli ležez-
ti mohou. Gak slyset, na Bendre po
malo dnech Rusové pustěgj sturm. —
V nassi armády gest wsecko ticho, a giz
dávno nic se pameti hodného nepřihos-
dilo; my žodáme tolík s velikau dyc-
hivostí, abyhom gednau z nasicb bjz-
dných bytů do ssírého pole wytáhli.

Z Syrmie 28 ledna. Podlé obec-
né zpráwy, pevnost Bělehrad w me-
scey březnu má byti od nasicb obklíče-
na, a minyrt přitom magj nevysée na
prácy dostati. Také se prawj, že se z
počátku nevstále z kusu strjleti bude,
tak aby y lidé, y gegich práce sylním
dýmem zastřena byla.

Vla Bělehradské nemáme sobě do-
savad co stěžovati, žeby nám w tom
neymennissim něgaky nepokog působili, a
zdá se, že zpráwu wedauej neb Ro-
mendanti té pevnosti wsecko na tom
dagj sobě záležeti, aby gegich lid w ná-
ležité kázni držán byl. Strany dobytj
Očakowa nássi lidé rozličně sauděgj.
Neywětssj ale počet z nich smeyssj, že
Turecký dwůr na místě, coby se k po-
kogi podrožiti měl, poněwadž nyněg-
ssjho času svých nepřátel tak snadně vpo-
kogiti nemůže, raděgi wsech Muselman-

nů we gménou Máchometowu požádá a
wyzwe, a wssíken lid, což ho koli do-
brovolného y branného měti může, proti
Rusům postawi, tak aby gis ztracenau
pevnost Očakow opět z Rukou wytr-
hnauti mohl. Mezy tím ale předce gest
slyset, že Konstantynopolštý dwůr skuz
tečně k narownání gakých punktů poz-
narohnanti měl.

Podlé giné zpráwy z Syrmie, dne
27 ledna mezy nassimi dobrowolníky a
Turky strhlo se potykání, při kterém
nasicb dobrowolníků 12 mužů Turků,
a z Turků 5 mužů nassim, mezy kterými
také Ača byti má, padlo do zagetj.

Z Budína 7 vnoru. Podlé psa-
ni z Barlowa Města pod datum 25 ledna,
Turcy w Blokočstěm okolj předce se do-
pustili něgakého nepřátelswa, a pak
teprw obrátili se proti Obrščaytnantos
wi Basaličovi. — Pan polnj Žbrogs-
nosta de Wins dostal povolenj strz swé
zdravj na něgaky čas do Wjdne odge-
ti; ale nenadály nepokog nepřátel geg
od předswzaté cesty zdržel. — Pro Pa-
na polnijho Maršalka Laudona, pak pro
4 Oficry od strobu gest giz přichystán
byt; protož on co neydříw k armádě
pogede.

Z Sedmihradské ze 25 ledna.
Gak se zdá, Turcy při swém předse-
vzetj zůstali, že totíž Heytmana dobros-
wolníků Stojana zagman, nechť ge to
stogj co chce. Podlé toho swého před-
swzeti dne 16 w nocu přepadli nasse
arnauty, kteři w Prypoře na přednjich
strážjich stáli. Mezy oběma stranama
strhlo se potykání, a z obou stran něko-
lik mužů zastřeleno bylo. W následuj-
cící noc opět swůj autok obnovili, a
to